

Sociale veiligheid op school

Inleiding

In dit document staat omschreven welk beleid en welke protocollen gehanteerd worden op IKC De Wielen met betrekking tot de sociale veiligheid. Het is een weerslag van wat we in de praktijk doen.

Bij dit document hoort een aantal protocollen, waarvan enkele in aparte documenten zijn opgenomen:

- Anti- pestprotocol (toegevoegd achter deze inleiding)
- Protocol veilig gebruik internet en sociale media

Aparte protocollen:

- Protocol huiselijk geweld en kindermishandeling (meldcode)
- Protocol ingrijpende gebeurtenissen (waaronder overlijden)
- Incidentenregistratie
- Aannamebeleid OPOPS- richtlijn voor toelaten, verwijzen, schorsen en verwijderen van leerlingen

Registratiesysteem:

- Sociaal- emotioneel volgsysteem Zien

Het sociaal- emotioneel volgsysteem Zien draagt tevens bij aan het in kaart brengen van sociale problematiek (zowel op individueel niveau als op groepsniveau).

Visie 't Kofschip op sociale veiligheid

Preventie staat centraal op IKC De Wielen. Als kinderen zich (sociaal) veilig voelen, komen zij met plezier naar school en is er een basis voor de kinderen om zich te ontwikkelen.

Hierdoor is gekozen voor een aantal preventieve maatregelen, te weten:

- Algemene gedragsregels, zichtbaar binnen de school. Deze gedragsregels bevorderen een respectvolle houding van leerlingen, leerkrachten en ouders naar elkaar toe binnen de school. Deze regels zijn terug te vinden in het anti-pestprotocol
- Er wordt regelmatig aandacht besteed aan de gedragsregels
- Aan het begin van het nieuwe schooljaar worden de algemene gedragsregels besproken en worden afgeleide groepsafspraken gemaakt
- Ouders worden hiervan op de hoogte gesteld tijdens de informatieavond
- De gedragsregels worden zowel preventief als curatief gebruikt
- De school neemt actief deel aan de Anti- pestweek in september, in alle groepen is hier aandacht voor
- In de groepen 7 en 8 wordt voorlichting gegeven over veilig internetgebruik/ cyberpesten (afhankelijk van het aanbod). Bekeken wordt of er structureel aanbod mogelijk is
- Er wordt gebruik gemaakt van een methode voor sociaal- emotionele ontwikkeling, waarmee preventief onderwerpen onder de aanbracht gebracht worden

Ieder schooljaar wordt er een jaarplanning opgesteld, waarin de activiteiten op het gebied van sociale veiligheid benoemd worden.

De coördinatie van sociale veiligheid wordt gedaan door Edith van Dongen (directeur) en Marloes van de Nadort (intern begeleider).

Er is een vertrouwenspersoon aangesteld:

Verder is er een aandachtfunctionaris (KM en HG) binnen de school:
Marloes van de Nadort

Maand	Activiteit	Groepen
September	Gedragsregels + afgeleide groepsregels Groepsvorming Ouders informeren Aandacht voor Anti-pestweek in alle groepen 1 ^e thema Soemo woorden 1 ^e thema Soemo vaardigheden	Groep 1-8
Oktober	Invullen screening en leerlinglijsten Zien Bespreken protocol veilig internetgebruik 1 ^e thema Soemo vergissingen 2 ^e thema Soemo woorden	Groep 3(5)-8 Groep 5-8 Groep 1-8
November	Groepsbespreking: screening Zien bespreken 2 ^e thema Soemo vaardigheden 2 ^e thema Soemo vergissingen	Groep 3-8 Groep 1-8
December	3 ^e thema Soemo woorden 3 ^e thema Soemo vaardigheden	Groep 1-8
Januari	3 ^e thema Soemo vergissingen 4 ^e thema Soemo woorden	Groep 1-8
Februari	Invullen leerlinglijsten Zien (?) 4 ^e thema Soemo vaardigheden 4 ^e thema Soemo vergissingen	Groep 5-8 Groep 1-8
Maart	5 ^e thema Soemo woorden 5 ^e thema Soemo vaardigheden	Groep 3-8 Groep 1-8
April	Groepsbespreking: individuele leerlingen Zien bespreken (evaluatiemoment) 5 ^e thema Soemo vergissingen 6 ^e thema Soemo woorden	Groep 3-8 Groep 1-8
Mei	6 ^e thema Soemo vaardigheden 6 ^e thema Soemo vergissingen	Groep 1-8
Juni	Evaluatie Sociale Veiligheid Voorlichting veilig internet gebruik 7 ^e thema Soemo woorden 7 ^e thema Soemo vaardigheden	MT Groep 7,8 + ouders Groep 1-8
Juli	7 ^e thema Soemo vergissingen	Groep 1-8

Anti- pestprotocol

1. Inleiding	pagina 5
2. Preventie	pagina 6
3. Aanpak van ruzies en pestgedrag	pagina 8
4. Consequenties van pestgedrag	pagina 9

Wat is pesten? Op de site van het Nederlands Jeugdinstituut staat het volgende:

Pesten is een stelselmatige vorm van agressie waarbij een of meer personen proberen een andere persoon fysiek, verbaal of psychologisch schade toe te brengen. bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Relatief nieuwe manieren van pesten zijn het digitaal pesten en mobiel pesten. Kinderen of jongeren gebruiken dan het internet (bijvoorbeeld pesten via het chatten) of pesten elkaar door vervelende berichten via de mobiele telefoon te sturen.

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. De piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere groepen kan er pestgedrag voorkomen. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken.

Het anti- pestbeleid op 't Kofschip kent drie componenten:

1. Preventie
2. Voorbeeldgedrag
3. Sancties

Deze componenten worden in dit protocol verder uitgewerkt.

Als pesten optreedt, moeten leerkrachten, in samenwerking met de ouders, duidelijk stelling kunnen nemen. Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders). Daarom is dit pestprotocol samengesteld met het team en de medezeggenschapsraad. Leerkrachten zullen er nauwlettend op toezien, dat dit pestprotocol nageleefd wordt. Wanneer pesten de kop opsteekt, beschikt een ieder middels dit protocol over een directe aanpak.

Het anti- pestprotocol is voor iedere ouder terug te vinden op de website van de school. In de groepen zal met de leerlingen regelmatig over de inhoud van het protocol gesproken worden. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, zodat het ook preventief kan werken.

De school zal in eerste instantie proberen pestproblemen te voorkomen. Maar wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of het protocol niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren. De namen en adressen van de (externe) vertrouwenspersonen zijn bij de schoolleiding en het bestuur bekend.

2. Preventie

Door het scheppen van een goed groepsklimaat, waarin sociaal gedrag, weerbaarheid en goede normen de basis zijn, willen wij ervoor zorgen dat pesten weinig tot geen voedingsbodem heeft.

Op school stellen we regelmatig, met een minimum van eenmaal per maand, een onderwerp in de kring aan de orde. Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies komen aan bod. Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals; spreekbeurten, rollenspelen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten.

Indien zich toch een situatie met pestgedrag voordoet, zal de leerkracht in eerste instantie de groep aanspreken. Wat is er gebeurd, wat hebben jullie gedaan? Heb je geholpen om de situatie te stoppen en weer veilig te maken?

Voorbeeldgedrag en uitgangspunten

We willen dat kinderen zich correct naar elkaar toe gedragen. Het is van belang om als volwassenen het goede voorbeeld te geven en correcte omgangsvormen te hanteren. Volwassenen moeten voorspelbaar gedrag vertonen, dit vergroot het gevoel van veiligheid bij kinderen. We gaan hierbij uit van de volgende schoolregels:

Wij, dat zijn leerlingen, personeel en ouders

1. *Wij gaan respectvol met elkaar om*
2. *Wij zorgen ervoor dat iedereen zich op school veilig voelt*
3. *Wij zorgen ervoor dat iedereen er bij hoort*
4. *Wij zijn allemaal belangrijk voor de groep en zullen meewerken aan een goede sfeer*
5. *Wij gebruiken binnen en buiten de school geen geweld*
6. *Wij hebben allemaal weleens een meningsverschil of ruzie, maar we doen ons best om dit uit te praten*
7. *Wij pesten elkaar niet*
8. *Wij zorgen samen voor rust in de school*
9. *Wij gaan zorgvuldig om met de materialen van school en die van anderen*
10. *Wij houden de klas, de school en de omgeving netjes.*

Ouders/ verzorgers die zich niet houden aan de regels en normen van de school, worden door de directeur hierop aangesproken.

Teamleden spreken elkaar aan op hun gedrag. Indien dit tot onvoldoende resultaat leidt, spreekt de directeur hen aan op het gedrag.

Toevoeging:

Kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels, in overleg met de leerkracht.

Die aanvulling wordt opgesteld, door en met de groep, dit zijn de zgn. groepsregels. Zowel schoolregels als groepsregels zijn zichtbaar in de klas opgehangen.

Wij hanteren de volgende uitgangspunten:

1. Het inschakelen van de leerkracht wordt niet opgevat als klikken in het geval van pesten of ruzies. Als je er zelf niet uitkomt, mag je hulp aan de leerkracht vragen.
2. Een medeleerling heeft ook de verantwoordelijkheid om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. De leerlingen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de goede sfeer in de groep.
3. School en ouders halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Bij problemen van pesten zullen de leerkrachten hun verantwoording moeten nemen en overleg plegen met de ouders. De inbreng van ouders bestaat uit het aanreiken van informatie, het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van school. Indien nodig kan een vervolgesprek met directie plaatsvinden.

3. Aanpak van ruzies en pestgedrag

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten dient dat zo snel mogelijk opgelost te worden. Hiervoor zijn een aantal stappen opgesteld:

Stap 1:

Er eerst zelf (en samen) uit komen.

Stap 2:

Op het moment dat één van de leerlingen er niet uit komt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de leerkracht voor te leggen.

Stap 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderinggesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. De kinderen schrijven op wat er gebeurd is.

Bij herhaling van pesterijen en/of ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie hoofdstuk 4. Consequenties van pestgedrag).

Stap 4:

Bij herhaaldelijke ruzie en/of pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest en/of ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie hoofdstuk 4. Consequenties van pestgedrag).

Ook wordt de naam van de ruziemaker/pester genoteerd. Bij iedere melding omschrijft de leerkracht de toedracht.

Stap 5:

Bij de derde melding worden de ouders op de hoogte gebracht van de ruzie en/of het pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen dan in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste leerling en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

4. Consequenties van pestgedrag

De consequenties (bestrafing) is opgebouwd in 5 stappen. Afhankelijk van de tijd die de leerling door blijft gaan met zijn of haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn of haar gedrag, dient deze:

Fase 1:

- Bij een conflict in de pauze wordt een leerling naar binnen gestuurd. De leerling gaat in de aula zitten en schrijft op wat er gebeurd is.
- Na te blijven nadat alle kinderen naar huis vertrokken zijn
- Leerlingen apart laten opschrijven wat er is gebeurd (om uit te zoeken wat er is gebeurd en t.b.v. dossiervorming)
- Een gesprek aan te gaan met als doel: bewustwording van de gevolgen voor het gepeste kind
- Afspraken te maken met de leerkracht over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde

Vanaf fase 1 worden ouders op de hoogte gesteld van wat er is gebeurd en uitgenodigd voor een gesprek.

Als bovenstaande acties op niets uitlopen, wordt aan ouders nadrukkelijk medewerking gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten schriftelijk vastgelegd en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem. Gesprekken met ouders moeten ondertekend worden.

Indien de ernst van het pestgedrag toeneemt, zal de incidentenregistratie ingevuld worden.

Fase 3:

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals schoolmaatschappelijk werk of via het CJG.

Fase 4:

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op de andere locatie behoort tot de mogelijkheden.

Fase 5:

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. Dit gebeurt volgens het vastgestelde aanname- en schorsingsbeleid van OPOPS.